

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Jun 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - jun 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 1 289,3 miliona eura, što ukazuje na rast od 6,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 202,4 miliona eura, a **uvoz** 1 086,9 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 20,6%, a uvoz veći za 4,5%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 18,6% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,1%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 48,4 miliona eura (koji čine: Električna energija - 44,7 mil. eura, Kameni ugljalj, koks i briketi - 2,7 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 241,3 miliona eura (koji čine: Drumaska vozila - 69,2 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 50,5 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (53,7 mil. eura), Bosna i Hercegovina (15,9 mil. eura) i Švajcarska (15,8 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (216,5 mil. eura), Kina (110,4 mil. eura) i Njemačka (108,5 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

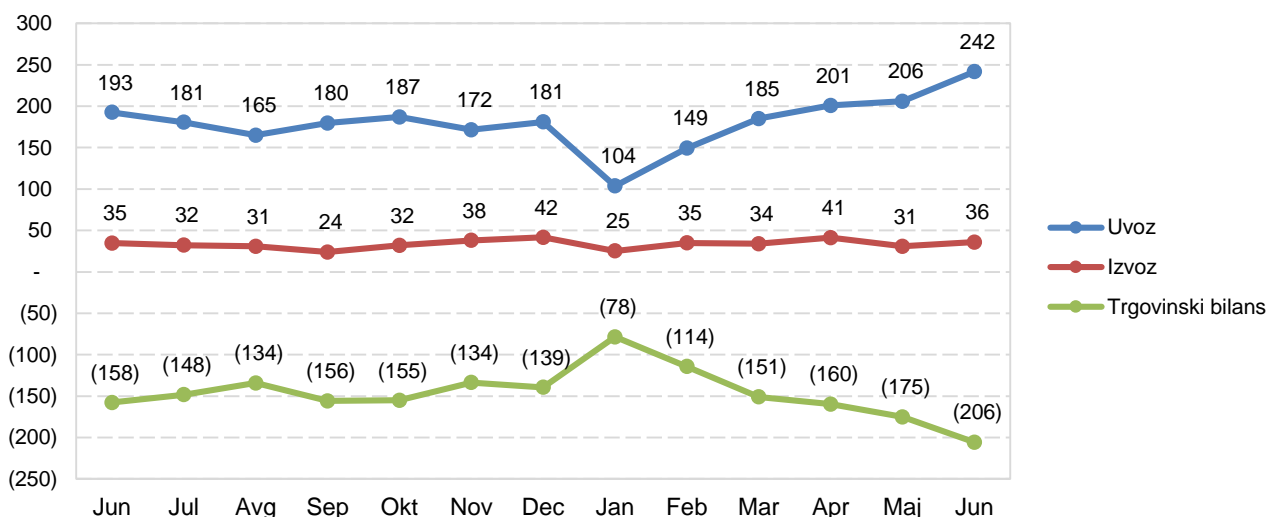

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktoobar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 774	25 319	129 093	-78 454
Februar	149 210	34 902	184 112	-114 309
Mart	185 479	34 245	219 724	-151 234
April	200 813	41 198	242 011	-159 615
Maj	205 944	30 807	236 751	-175 137
Jun	241 645	35 934	277 578	-205 711

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jun 2020		Jan-Jun 2021		Jan-Jun 2020		Jan-Jun 2021		Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	1 039 709	100,0	1 086 865	100,0	167 863	100,0	202 405	-871 847	-884 460
Evropa	82,8	860 816	81,7	888 358	89,9	150 951	94,0	190 284	-709 865	-698 074
EU-27	45,4	472 141	45,2	490 776	45,1	75 673	36,7	74 272	-396 468	-416 505
CEFTA	28,6	297 489	28,4	308 213	38,7	64 913	43,4	87 829	-232 577	-220 384
Afrika	0,4	4 091	0,3	3 706	1,0	1 654	1,2	2 427	-2 436	-1 279
Azija	14,5	151 108	15,2	164 957	8,5	14 318	3,4	6 811	-136 790	-158 146
Amerika	2,2	23 227	2,7	29 406	0,6	923	1,4	2 787	-22 303	-26 619
Okeanija	0,0	467	0,0	438	0,0	15	0,0	96	-452	-342
SAD	1,0	10 133	1,3	14 590	0,5	811	0,8	1 539	-9 321	-13 051
Kina	9,9	103 034	10,2	110 400	7,6	12 808	0,7	1 388	-90 226	-109 012
Rusija	0,3	2 999	0,4	3 944	0,4	596	0,6	1 209	-2 403	-2 735
Švajcarska	1,7	17 386	1,8	19 940	1,9	3 221	7,8	15 765	-14 165	-4 175
Japan	0,8	8 513	0,7	7 878	0,1	199	0,0	78	-8 314	-7 800
Turska	5,5	57 681	4,7	50 607	2,0	3 330	4,5	9 188	-54 351	-41 419
Brazil	0,4	4 568	0,5	5 170	0,0	10	0,0	13	-4 558	-5 157
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,8	8 799	0,9	9 631	1,0	1 701	0,3	671	-7 098	-8 960

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e²

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021
SVIJET	1 039 709	1 086 865	167 863	202 405	-871 847	-884 460
EU-27³	472 141	490 776	75 673	74 272	-396 468	-416 505
Austrija	25 613	12 225	8 984	816	-16 629	-11 409
Belgija	9 579	8 976	277	302	-9 302	-8 674
Bugarska	6 130	5 355	277	409	-5 853	-4 946
Češka	13 447	11 688	7 834	8 011	-5 613	-3 677
Danska	3 985	4 000	440	608	-3 544	-3 392
Estonija	210	214	7	29	-203	-186
Finska	1 356	1 826	6	2	-1 349	-1 825
Francuska	24 090	21 951	87	658	-24 003	-21 292
Grčka	50 560	55 518	2 026	8 373	-48 535	-47 144
Holandija	22 442	22 320	774	843	-21 668	-21 477
Irska	2 890	11 536	5	7	-2 885	-11 529
Italija	66 173	70 960	2 828	13 035	-63 344	-57 925
Kipar	143	86	18	61	-124	-25
Letonija	408	396	0	1	-408	-395
Litvanija	464	467	45	1	-419	-466
Luksemburg	286	192	115	753	-171	561
Mađarska	11 402	9 822	14 309	6 128	2 907	-3 693
Malta	4	2	393	286	389	284
Njemačka	93 885	108 457	8 786	8 852	-85 100	-99 605
Poljska	18 792	19 430	5 542	7 332	-13 249	-12 098
Portugalija	1 350	1 570	0	5	-1 350	-1 565
Hrvatska	54 730	58 264	1 116	1 489	-53 614	-56 774
Rumunija	10 148	12 026	781	128	-9 367	-11 898
Slovačka	3 212	3 707	157	725	-3 055	-2 983
Slovenija	21 676	19 137	19 162	12 722	-2 514	-6 415
Španija	22 859	22 546	365	1 726	-22 494	-20 819
Švedska	6 307	8 104	1 338	967	-4 970	-7 137
CEFTA	297 489	308 213	64 913	87 829	-232 577	-220 384
Albanija	19 809	21 113	5 257	6 987	-14 552	-14 126
Bosna i Hercegovina	62 827	53 759	8 042	15 881	-54 785	-37 877
Moldavija	124	83	0	0	-124	-82
Sjeverna Makedonija	12 499	13 203	1 892	1 952	-10 607	-11 251
Srbija	199 682	216 474	39 724	53 723	-159 958	-162 751
Kosovo	2 547	3 581	9 996	9 284	7 449	5 704
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	270 079	287 875	27 277	40 304	-242 802	-247 571

² Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

³ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2021 Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2021 Jan-Jun 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 039 709	1 086 865	104,5	167 863	202 405	120,6
0 Hrana i žive životinje	201 750	206 456	102,3	10 387	11 177	107,6
00 Žive životinje	13 084	14 029	107,2	37	50	134,2
01 Meso i prerada mesa	47 167	40 777	86,5	6 681	7 146	107,0
02 Mliječni proizvodi i jaja	21 687	24 273	111,9	41	88	212,8
03 Ribe i prerađevine od ribe	5 523	7 311	132,4	9	116	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	30 911	30 157	97,6	248	243	98,0
05 Povrće i voće	34 195	33 655	98,4	1 558	1 895	121,6
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	4 542	5 058	111,4	37	39	104,2
07 Kafa, čaj, kakao i začini	13 889	16 283	117,2	964	955	99,0
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	9 992	12 228	122,4	731	539	73,8
09 Razni proizvodi za ishranu	20 758	22 686	109,3	80	106	133,0
1 Piće i duvan	28 869	36 216	125,4	6 104	9 356	153,3
11 Pića	23 464	27 579	117,5	4 573	4 727	103,4
12 Duvan i proizvodi od duvana	5 405	8 637	159,8	1 531	4 629	300 ¹
2 Sirove materije, sem goriva	21 348	23 163	108,5	37 808	43 898	116,1
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	704	1 086	154,2
22 Uljano sjeme i plodovi	936	1 149	122,8	4	21	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	41	106	261,6	0	0	0,0
24 Pluta i drvo	3 079	2 132	69,2	12 242	12 893	105,3
25 Celuloza i otpaci od hartije	26	22	85,1	366	550	150,4
26 Tekstilana vlakna i otpaci	259	160	62,0	2	12	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	1 543	2 069	134,1	691	882	127,6
28 Mineralne rude i otpaci metala	10 429	11 648	111,7	23 452	27 917	119,0
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 036	5 876	116,7	346	537	155,2
3 Mineralna goriva i maziva	81 959	92 809	113,2	28 630	48 404	169,1
32 Kameni ugalj, koks i briketi	622	2 068	300 ¹	1 557	2 655	170,6
33 Nafta i naftni derivati	57 333	68 649	119,7	3 306	1 076	32,5
34 Gas, prirodni i industrijski	3 618	4 341	120,0	0	1	0,0
35 Električna energija	20 385	17 751	87,1	23 767	44 672	188,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	6 710	7 890	117,6	209	330	158,2
41 Životinjska ulja i masti	300	320	106,9	113	203	178,9
42 Čvrste biljne masti i ulja	6 371	7 524	118,1	74	75	101,8
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	39	45	116,7	22	52	243,0
5 Hemijski proizvodi	138 129	147 592	106,9	14 114	15 468	109,6
51 Organski hemijski proizvodi	1 166	1 469	126,0	26	25	97,5
52 Neorganski hemijski proizvodi	2 607	2 083	79,9	476	1 371	288,2
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	14 171	14 257	100,6	55	21	37,5
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	60 506	66 822	110,4	10 886	11 999	110,2
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	24 459	23 725	97,0	1 111	590	53,1
56 Đubriva (osim sirovih)	2 076	2 108	101,5	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 055	2 772	134,9	22	101	300 ¹
58 Plastične mase u ostalim oblicima	15 865	15 740	99,2	724	630	86,9
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	15 225	18 617	122,3	811	731	90,2

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2021 Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	Jan-Jun 2021 Jan-Jun 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	187 582	182 943	97,5	41 871	44 950	107,4
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	101	207	205,0	0	52	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	8 720	8 919	102,3	17	40	231,1
63 Proizvodi od plute i drveta	13 489	13 206	97,9	735	882	120,0
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	16 201	16 231	100,2	278	225	80,9
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	11 340	11 522	101,6	121	258	212,6
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	51 602	42 604	82,6	1 018	1 692	166,3
67 Gvožđe i čelik	28 700	37 427	130,4	7 630	5 141	67,4
68 Obojeni metali	8 970	8 652	96,5	30 596	34 875	114,0
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	48 460	44 174	91,2	1 476	1 786	120,9
7 Mašine i transportni uređaji	232 540	241 342	103,8	15 106	20 533	135,9
71 Pogonske mašine i uređaji	5 215	4 226	81,0	254	189	74,5
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	24 376	25 482	104,5	1 129	5 924	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	1 696	1 682	99,2	88	240	272,7
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	45 256	37 206	82,2	4 503	5 819	129,2
75 Kancelarijske mašine i za AOP	11 236	12 150	108,1	205	234	114,3
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	32 581	28 841	88,5	1 648	1 841	111,7
77 Električne mašine, aparati i uređaji	46 950	50 464	107,5	1 190	2 616	219,8
78 Drumska vozila	62 510	69 218	110,7	5 687	2 775	48,8
79 Ostala transportna sredstva i opreme	2 720	12 074	300 ¹	402	893	222,2
8 Razni gotovi proizvodi	136 898	148 386	108,4	5 634	8 289	147,1
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	12 828	7 670	59,8	95	184	192,8
82 Namještaj i djelovi	24 440	24 964	102,1	705	906	128,5
83 Predmeti za putovanja	2 997	3 367	112,4	43	75	171,7
84 Odjeća	28 942	34 734	120,0	734	1 112	151,4
85 Obuća	15 400	15 692	101,9	210	239	113,7
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	11 573	9 962	86,1	663	1 108	167,1
88 Fotoaparati, časovnici	2 606	4 736	181,8	54	70	130,4
89 Razni gotovi proizvodi	38 113	47 262	124,0	3 130	4 597	146,9
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	3 925	68	1,7	8 000	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	<u>Jan-Jun 2021</u> <u>Jan-Jun 2020</u>	Jan-Jun 2020	Jan-Jun 2021	<u>Jan-Jun 2021</u> <u>Jan-Jun 2020</u>
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 039 709	1 086 865	104,5	167 863	202 405	120,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	72 732	70 897	97,5	4 119	5 157	125,2
II Povrće	51 191	49 723	97,1	2 003	2 167	108,2
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	7 460	8 774	117,6	95	128	133,9
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	112 308	128 355	114,3	10 832	13 970	129,0
V Mineralni proizvodi	100 541	108 947	108,4	47 217	62 656	132,7
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	131 661	141 185	107,2	13 379	14 749	110,2
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	43 615	46 550	106,7	1 587	1 803	113,6
VIII Sirove kože, koža i krzno	3 959	3 939	99,5	774	1 237	159,8
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	16 657	15 481	92,9	12 977	13 776	106,2
X Materijali i proizvodi papirne industrije	16 391	16 633	101,5	1 837	2 093	113,9
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	37 548	43 834	116,7	822	1 336	162,4
XII Obuća, kape i modni dodaci	16 979	17 122	100,8	226	261	115,5
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	35 710	29 742	83,3	1 025	1 701	166,0
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	5 949	1 681	28,3	8 005	75	0,9
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	86 601	91 714	105,9	45 258	56 313	124,4
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	166 433	157 779	94,8	9 237	16 712	180,9
XVII Vozila i prateća transportna oprema	66 682	82 605	123,9	6 146	3 881	63,1
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	16 452	18 436	112,1	773	1 338	173,1
XIX Oružje i municija	1 341	6 267	300 ¹	399	1 486	300 ¹
XX Razni proizvodi	49 449	47 094	95,2	1 137	1 556	136,9
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	50	108	214,0	13	10	74,8

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
